

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa **M.**, nar. X., bytom S., zastúpeného JUDr. M, K., advokátom v S., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta 8, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 4. decembra 2009, č.k. 1Sd/92/2009-43, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu Košiciach zo 4. decembra 2009, č.k. 1Sd/92/2009-43 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne z 13. októbra 2009 číslo X. **z r u š u j e** a vec jej vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odporkyňa **je povinná** zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania na účet jeho právneho zástupcu vo výške 400,74 €.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo 4. decembra 2009, č.k. 1Sd/92/2009-43, potvrdil rozhodnutie odporkyne z 13. októbra 2009, číslo X., ktorým podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) a § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku od roku 2004.

Súd prvého stupňa zistil, že skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene posudkami posudkových lekárov Sociálnej poisťovne, pobočky Spišská Nová Ves z 22. júna 2009 a Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Poprade z 13. októbra 2009. Poškodenie zdravia navrhovateľa invaliditu od roku 2004 do 15. októbra 2007 nepodmieňovalo. Zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľa bolo posudkovo preukázané až od 16. októbra 2007. Rozhodnutie odporkyne preto potvrdil ako vecne správne. Navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania s odôvodnením, že v konaní nebol úspešný.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne vec právne posúdil. Poukázal na skutočnosť, že v lekárskom posudku z 13. októbra 2009 je ako dôvod jeho invalidity uvedená diagnóza H54 (slepota na jedno oko a slabozrakosť na druhé oko) a nie je uvedená diagnóza G 40 (epilepsia – zrádnik) ktorá u navrhovateľa naďalej pretrváva od roku 2000, odkedy je v liečbe na neurologickej ambulancii MUDr. T. R.. Viac ako štyri roky mal navrhovateľ ťažkosti neurologického charakteru, a preto mali byť zohľadnené pri posudzovaní stupňa invalidity už 2. novembra 2004. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zmenil a návrhu vyhovel v celom rozsahu a súčasne mu priznal náhradu trov konania 400,74 Eur.

Odporkyňa žiadala napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť ale z iného dôvodu, než je uvedené v odvolaní navrhovateľa.

Podľa § 263a ods. 1 písm. c/ zákona o sociálnom poistení (v znení zákona č. 529/2006 Z.z.) poistencovi, ktorému bolo preskúmané trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, Sociálna poisťovňa preskúma trvanie invalidity alebo čiastočnej invalidity podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak, a rozhodne o trvaní nároku na výplatu invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku

v sume určenej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak sa v takto určenej sume vypláca po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a trvá nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003.

Podľa § 263a ods. 5 zákona o sociálnom poistení ak poistenec uvedený v odsekoch 1 a 2 má nárok na invalidný alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 a súčasne má nárok na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 1. januára 2004, vypláca sa invalidný dôchodok, ktorý je vyšší alebo najvyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov vypláca sa dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty invalidných dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na invalidný dôchodok, ktorý sa nevypláca.

Podľa § 263a ods. 12 zákona o sociálnom poistení na účely tohto zákona a osobitných predpisov pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť poberateľa invalidného dôchodku priznaného podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 je viac ako 70 % a poberateľa čiastočného invalidného dôchodku priznaného podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 je 50 %.

Z dávkových spisov vyplýva, že navrhovateľovi bol od 27. augusta 1993 priznaný čiastočný invalidný dôchodok, ktorý sa považuje za invalidný dôchodok podľa tohto zákona podľa § 263 ods. 1 zákona o sociálnom poistení s účinnosťou od 1. januára 2004.

Trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 18. júla 2006 bolo u navrhovateľa posúdené 2. novembra 2004. Podľa záveru lekárskej správy MUDr. A. posudkovej lekárky sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Spišskej Novej Vsi rozhodujúcim zdravotným postihnutím pre vznik nároku na invaliditu navrhovateľa bola strata jedného oka pri zachovaní zrakových funkcií na druhom oku (kapitola VII, oddiel A položky 7) s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou 45 %. Čiastočný invalidný dôchodok bol navrhovateľovi podľa § 263 ods. 6 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 18. júla

2006 naďalej vyplácaný v sume, v akej patril do dňa preskúmania invalidity. V danom čase teda nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 zákona o sociálnom poistení nevznikol.

Trvanie invalidity navrhovateľa podľa § 263a zákona o sociálnom poistení preskúmala 11. decembra 2007 posudková komisia sociálneho zabezpečenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Spišskej Novej Vsi a zistila, že navrhovateľ bol naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zákona o sociálnom zabezpečení do 15. októbra 2007 a s účinnosťou od 16. októbra 2007 sa stal invalidným podľa § 29 ods. 3 písm. a/ zákona o sociálnom zabezpečení.

Z § 263a ods. 5 zákona o sociálnom poistení vyplýva, že poistencovi po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 1,2 uvedeného zákona mohol vzniknúť aj nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 zákona o sociálnom poistení z dôvodu viac ako 50 %-nej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Ak poberateľovi čiastočného invalidného dôchodku, považovaného podľa § 263 ods. 1 zákona o sociálnom poistení za invalidný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení kedykoľvek po 1. januári 2004, resp. po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263a ods. 1,2 zákona o sociálnom poistení vznikne nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 citovaného zákona vzhľadom na viac ako 50%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a súčasne mu bude trvať nárok na čiastočný invalidný dôchodok, potom v zmysle § 263a ods. 5 cit. zákona Sociálna poisťovňa musí rozhodnúť aj o nároku na výplatu jedného z týchto dvoch dôchodkov a o zániku nároku na dôchodok, ktorý sa nevypláca.

Ochrana poberateľov čiastočných invalidných dôchodkov, priznaných podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, zakotvená v § 263a ods. 5 zákona o sociálnom poistení spočíva v tom, že v prípade žiadosti o priznanie invalidného dôchodku podľa tohto zákona (teda žiadosti o vyšší dôchodok z titulu zvýšenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 50%), podanej po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263a ods. 1,2 zákona o sociálnom poistení invalidita musí byť posúdená podľa § 71 zákona o sociálnom poistení, ale súčasne musí byť posúdené aj trvanie čiastočnej invalidity podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 (podľa § 37 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení).

V danom prípade odporkyňa nevykonala dokazovanie o posúdenie miery poklesu schopnosti navrhovateľa podľa § 71 zákona o sociálnom poistení. Posudková komisia sociálneho zabezpečenia Sociálnej poisťovne, pobočka v Spišskej Novej Vsi v posudku z 11. decembra 2007 posúdila trvanie invalidity len podľa zákona o sociálnom zabezpečení.

Postup odporkyne pri rozhodovaní o invalidnom dôchodku navrhovateľa preto nezodpovedal § 263a ods. 5 zákona o sociálnom poistení.

Odvolací súd pre neúplné zistenie skutočného stavu veci napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne z 13. októbra 2009, číslo X. zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne doplniť dokazovanie o posúdenie miery poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou aj podľa § 71 zákona o sociálnom poistení rovnako, ako sa to stalo pri posúdení trvania invalidity podľa § 37 ods. 3, resp. § 29 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení. Až následne bude môcť odporkyňa o nároku navrhovateľa na invalidný dôchodok rozhodnúť aj podľa § 70 zákona o sociálnom poistení a v prípade, že taký nárok vznikne, rozhodne aj o súbehu dávok v súlade s § 263a ods. 5 zákona o sociálnom poistení.

Odvolací súd k požiadavke navrhovateľa o priznanie dávky invalidného dôchodku od roku 2004 uvádza, že úlohou posudkových orgánov bolo tiež zistiť, či prípadne došlo k takému zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľa, že od 1. januára 2004 nie je invalidný, ale len čiastočne invalidný a svoje závery odôvodniť s poukazom na podklady, obsiahnuté v zdravotnej dokumentácii. Takéto odôvodnenie z pripojených spisov doteraz nemožno zistiť.

Navrhovateľ bol v konaní úspešný, má preto právo na náhradu trov konania (§ 250k ods. 1 OSP). Navrhovateľovi vznikli trovy za právne zastupovanie advokátom, ktorému patrí odmena za právne zastupovanie podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z., a to za 4 úkony právnej pomoci (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie opravného prostriedku, účasť na pojednávaní Krajského súdu v Košiciach 4. decembra 2009 a podanie odvolania 15. januára 2010) vo výške jednej trinástiny výpočtového základu (§ 11 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a/ c/ d/ citovanej vyhlášky). Navrhovateľ za štyri úkony vyčíslil odmenu 53,49 € za úkon v súlade

s citovanou vyhláškou. Ďalej advokátovi patrí paušálna náhrada hotových výdavkov za tri úkony v roku 2008 po 6,95 € a za jeden úkon v roku 2009 v sume 7,21 € (§ 16 ods. 3 cit. vyhlášky). Spolu tarifná odmena s paušálom predstavuje 242,02 €. Advokát je platiteľom dane z pridanej hodnoty, preto sa táto odmena upravuje o 19 % DPH na sumu 288 € (§ 18 ods. 4 citovanej vyhlášky). Advokátovi patrí náhrada cestovného motorovým vozidlom zn. OPEL MERIVA za cestu zo Spišskej Novej Vsi do Košíc a späť 4. decembra 2009, t.j. 160 km x 2 x 7,5 litrov/100 km pri cene benzínu 1,2 € v sume 14,40 €, amortizácia motorového vozidla zn. OPEL MERIVA 160 km, pri 0,18 € (5,50 Sk) za 1 km 4. decembra 2009 v sume 28,80 €. Ďalej mu patrí náhrada za stratu času 6 polhodín po 11,59 € v sume 69,54 € (§ 15 písm. a/ a písm. b/ citovanej vyhlášky). Spolu preto predstavujú trovy právneho zastúpenia sumu 400,74 €.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. mája 2010

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mária Kráľová